

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת גלעד קריב

פ/25/6064

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (תיעוד חזותי של השימוש באמצעי לפיזור הפגנות), התשפ"ה-2025

1. הוספת סעיף 89א.1. בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971¹, אחרי סעיף 89 יבוא :

"תיעוד חזותי של 89א. (א) שימוש באמצעי לפיזור הפגנות יתועד השימוש באמצעי בתייעוד חזותי, כך שתתאפשר צפייה באיכות לפיזור הפגנות הולמת, ברגע הפעלת האמצעי.

(ב) אדם הטוען כי נפגע או ניזוק מאמצעי לפיזור הפגנות בהפגנה, רשאי לפנות למשטרה לשם קבלת התיעוד החזותי; התיעוד החזותי יועבר לפונה בתוך שבעה ימים מיום הפנייה.

(ג) על אף האמור בסעיף (ב), סברה המשטרה שהעברת התיעוד החזותי עלולה לפגוע בחקירה, בביטחון המדינה או בשלום הציבור, רשאית היא לפנות לבית המשפט לשם עיכוב העברת התיעוד עד להסרת החשש.

(ד) תיעוד חזותי כאמור בסעיף (א) יישמר במשך שלוש שנים.

(ה) בסעיף זה –

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, מס' 17, עמ' 390.

"אמצעי לפיזור הפגנות" – כל אמצעי בשימוש המשטרה לצורך פיזור הפגנה, ובכלל זה מכונית להתזת מים (מכת"זית), מכונית להתזת מים בעלי ריח חריף (בואש), רימון הלם, גז מדמיע, קליעים קינטיים, אלה או כלי נשק אקוסטי ("תותח קולי");

"תיעוד חזותי" – תיעוד בהקלטת תמונה וקול, בשילוב."

דברי הסבר

בשנים האחרונות משטרת ישראל משתמשת באמצעים לפיזור הפגנות בתדירות גבוהה. למרות שנהלי המשטרה מסדירים את אופן השימוש בהם, מתלונות עולה שבמקרים רבים השוטרים לא פועלים בהתאם לנהלים ופוגעים פגיעה קשה ובלתי מידתית במפגינים ובעוברי אורח בלתי מעורבים שעברו לתומם ברחוב, ובמקרים רבים אף בקשישים וילדים – בניגוד לנוהל המשטרה.

לאור האמור, מוצע לקבוע בחוק שבכל שימוש באמצעי לפיזור הפגנות, תופעל באופן אוטומטי מצלמת וידאו שתתעד את הפעולה. התיעוד יישמר במשטרה במשך שלוש שנים מיום האירוע.

אדם שטוען כי ניזוק מהשימוש באמצעי לפיזור הפגנות, יוכל לדרוש מהמשטרה את התיעוד החזותי, כך שבמקרה בו המשטרה לא פעלה כדין, יהיה ניתן להגיש תלונה למח"ש וכן תביעת נזיקין לבית המשפט. עוד מוצע לקבוע שהתיעוד החזותי יועבר למבקש בתוך שבוע. אולם, אם תסבור המשטרה כי העברת תיעוד החזותי עלולה לפגוע בחקירה, בביטחון המדינה או בשלום הציבור, רשאית היא לפנות לבית המשפט לשם עיכוב העברת התיעוד עד להסרת החשש.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/3041) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/25/333), על ידי חבר הכנסת אורי מקלב וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/335), על ידי חברי הכנסת נעמה לזימי ואחמד טיבי (פ/25/3862), על ידי חברת הכנסת מירב בן ארי (פ/25/4040 ; פ/25/5665), על ידי חבר הכנסת אליהו ברוכי וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4723) ועל ידי חברת הכנסת לימור סון הר מלך (פ/25/5935).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בתמוז התשפ"ה (21.07.2025)